

Felelős szerkesztő:
Dr.
SALACZ ELEMÉR
Segéd-szerkesztő:
FRECSKA GY.
Szerkesztőség:
I. ker. KÖSUTH-U.
15 SZ.

SZARVASI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 120 k
Negyedévre 30 k.
Egyes szám 2 k.
Kiadóhivatal:
I. K. BELICZEY
UT 9. SZÁM.

Laptulajdonos: a Szarvasi Kisgazdák és Földmivészek Pártköre.

Felelős kiadó: Gulyás Pál.

Megjelenik minden Pénteken reggel.

TRIANON

A magyar földről egy ököl emelkedik most az ég felé. Kemény, vas-ököl és kívánjuk szomszédainknak, de még a messze nyugatiaknak is, hogy a fölkelő nap helyett ennek a vas-ökölnök rágyógását lássák. Nincs más szavunk és nem lehet más válaszuk a trianoni parancsra, mint egy összeszorított ököl, amelyből kiütöttek hazaárulók és bitangok a kardot.

Alá kell írni és törvénybe kell iktatni azt a parancsot, amit a győztes államok üzentek ránk. Ha megvolnának ágyúink ezrei és szuronyaink milliói, akkor ma még suttogva sem menének üzeni ránk, akaratukat vagy parancsukat szakállukba dörmögnék a híres bocksörös győzők! De így fegyverek és seregek nélkül könnyen bánunk velünk, guzsba kötik kezünket örökletes szerződésekkkel és azt hiszik, hogy örökidőre szóló történelmet írnak elő a magyarság számára.

Mennyire csalódnak!... Volt már a magyar nemzetnek feketébb esztendeje is, mint az idej, álltunk már mi mélyebb sir előtt is, mint a trianoni béke, buktunk már erősebb örvénybe is Mohácsnál, mint 1918. Őszen a Piavenál. Még sem veszünk el, sőt mikor százötven évig szivta vérünket a török, akkor is leghiresebb katonáit: a janicsárokat a magyar anyák bölcsőjéből szedték össze. Azt gondolják talán, hogyha mi magunknak szükségünk lesz ilyen elszánt katonákra, nem fognak a magyar anyák többé új janicsárokat szülni?... Azt gondolják, hogyha kandallóink szája elől elrabolták a Kárpátok erdeit, megfagy a kezünk és a tollunk nem fog tudni... Azt gondolják, hogyha a körmöci arany nem cseng a zsebünkben, akkor koldúsoknak érezzük magunkat?... Azt gondolják, hogyha a mócok feltüzelik a csik galambducos kapukat, akkor a kikérgetett székelyek elfelejtik hazájukat?... Azt gondolják, hogyha a bánáti mezőkön megölik a magyar dalt és elfiltják még a pacsirtát is a dölőlástól, akkor nem jut eszükbe magyarul dudolni sem?... Nem félnek attól Párisban és Trianonban a jó urak, hogy a Kárpátok szikláira megindulnak és maguk alá temetik a cseh junákokat?... Nem félnek attól, hogy a vizek kiáradnak Erdélyben és az erdők fáira rádülnek az oláh pásztörökra és az egész határ körülöttünk egy nagy temető lesz?...

Mert ha magától nem lesz, akkor mi majd gondoskodunk róla,

hogy ebbe a temetőbe végre belekerüljenek azok, akik hontalanná tették a magyart ősei földjén. Ha ők csak waggonokat tudnak adni ezeréves magyar családoknak Kolozsvárott, akkor mi nem fogunk majd sajnálni tőlük egy marék földet a koporsójuk számára.

Nagyatádi Szabó edelényi szózata a hadviselőkről.

Csonkamagyarország egyik északi csücskében beszédet intézett a józan magyar néphez nagyatádi Szabó István földmivvelésügyi miniszter. Nem először hajtuk meg ő előtte az elismerés zászlaját, hogy mindig kiváló gondot fordított arra, hogy működése alatt a frontok hőseinek érdeme kellő megvilágításba kerüljön és elismerésben részesüljön. Ugy látszik ő áll a legközelebb érzésben a szegény földmivessorból kiválogatott katonákhoz és ő érzi át legszebben a tehetős kormányhatalom felelősségét velük szemben. Egyik képviselőtársa beszámolóján is megragadta az alkalmat arra, hogy a jelenleg tárgyalás alatt levő földbirtokreform irányelvét leszögezze.

A miniszter nagy beszédjében többek közt a következő figyelemreméltó elveket hangoztatta:

A szegény emberről gondoskodunk.

— Mikor én ez előtt tizenkét esztendővel kiálltam a politikai küzdőtérre, törekvésem egyik sarkalatos pontja az volt, hogy magát a népet, a nép minden rétegét, a kisgazdát, a kiskereskedőt, a nagyiparost, a kisiparost, a gyárost, a nagykereskedőt és a nagybirtokost együtt lássam a parlamentben. Kezdetből fogva azt hirdetem és vallottam, hogy Magyarországon a földmegosztás helytelen és káros az egész országra. Én voltam az első a nemzetgyűlésben, aki nyíltan merem hirdetni — olyan időben, mikor ez még nem volt dicsőség — hogy Magyarországon a földnélküli és igen kevés földdel rendelkező népet földhöz kell juttatni. Ma is ezen az állásponton állok és ez az álláspont rövidesen megvalósul. Mi azt valljuk, hogy mindenkinek, aki jó volt katonának, aki vészett, joga legyen ahhoz, hogy ebben a hazában neki egy kis talpalatnyi földje legyen, ahova magának és családjának fészket építhet, gyermekeinek hajlékot adhatson. (Élénk helyeslés, szünni nem akaró taps.) Ez a keresztény politika kedves barátaim! Ez a keresztény politika: gondoskodni azokról, akiknek nincs, gondoskodni azokról, akik sanyalódnak és akik nyomorognak. Mert higgyék el, lehet róluk gondoskodni és kell is róluk gondoskodni. Mi nem akarjuk a földet ingyen adni, nem akarjuk a nagybirtokost tönkretenni, nem akarunk senkit az ősi kastélyból, apai domíniumából, a régi kuriából kizavarni. Nem barátaim. Mi akkor, amikor a szegény emberről akarunk gondoskodni, a szegény em-

beren akarunk segíteni, nem akarunk a jó módu emberből szegény embert csinálni. Nem ez a mi célunk. A mi célunk sokkal nemesebb, sokkal tisztább; boldoggá tenni az embert anélkül, hogy bárkit tönkretennénk.

— Ahhoz, hogy egy család boldog legyen, nyugodt, megelégedett életet éljen, nem szükséges 10—20.000 hold föld, ennél sokkal kevesebbel is kényelemben és uri módon meg lehet élni. De semmivel sem indokolható az, hogy Magyarországon óriási latifundiumok terülnek el, óriási birtokok vannak lekötve és viszont a nép nem terjeszkedhetik. (Helyeslés.) Régióta hirdetem ezt, sajnos, nem hallgattak reám. Hiába kértem, könyörögtem, hogy földet adjanak a népek, hiába mutattam rá, hogy föld hiányában véreink Amerikába vándorolnak. A legtöbbben bérbe adták földjüket, nem a népek, akinek ez megváltás lett volna, hanem másoknak. Hiába mondta a nép, hogy ő is megfizeti érte azt a bért, amit más, hiába beszéltem, nem találtam megértésre. De hála a mindenhatónak, most hozzuk a törvényt és törvény erejével fogjuk földhöz juttatni a népet. Ehhez kérem az önök támogatását.

— Régen változtatni kellett volna a földbirtokpolitikán. Mert, ha annak a szegény embernek, akinek ma semmije sincs, adtak volna egy kis házhelyet, néhány hold földet, amiből megél, amit a magának mondhat, lekötötték volna ehhez a földhöz s hazai földhöz örökre és akkor nem lett volna kivándorlás és nem lett volna kommunizmus, mert mindenkinek lett volna valamije, amit védjen.

A kenyér biztosítása.

A kormányzópart csütörtök délután tartott értekezletén végre megtörtént a meg egyezés a természetrendelet módosítása ügyében. Vass József közlelésügyi miniszter erélye, aki kijelentette, hogy közlelésügyi kérdésekben nem tűr politizálást, remélhetőleg rövid időn belül keresztül viszi az elfogadott új rendelettervezetet. A rendeletnek különben legfőképpen pénzügyi nehézségei vannak. A pénzügyminiszter azonban ígéretet tett, hogy minden lehető elkövet azok elhárítására.

Az új természetrendelet

3.100.000 métermázsas gabona és 1.000.000 métermázsas tengerinek november hó 30-ig való begyűjtését célozza. Az adógabona beszoállítását minden körülmények között megköveteli mindenkitől. A beszoállítás főlemelt ár mellett történik; búzáért 800, rozsért 658 koronás métermázsánkénti térítési árat fizetnek. A vármegyénkénti kontingentált gabonabeszoállítását szintén szorgalmazza a rendelet. Ez azonban egyelőre önkéntes beadással és nem rekvirálással történik. A beszoállítás ideje november hó 30.

A zabforgalom teljesen szabad lesz. Árpából a száz holdon felüli birtokosok főlőségük 30 százalékát kötelesek beszoállítani. Tengeriből fél holdig nincs beszoállítási kötelezettség, azontul 10 magyar holdig 1 métermázsát és 10 holdon felül fokozatosan növekedő kulcs szerint, de legkevesebb két métermázsas csöves tengerit kell beszoállítani. A tengeri forgalom e mellett e rendelet kibocsajtása napján azonnal szabad lesz.

Erősebb

rendszerabályokhoz

a rendelettervezet szerint csak abban az

esetben nyúl a kormány, ha a közellátás céljaira szükséges 3 millió százezer méter-mázsa gabona és 1 millió százezer méter-mázsa tengeri november végéig nem gyűl össze. Akiról kiderül, hogy fölöslege ellenére az adógabona mennyiségét sem szolgáltatotta be, a fölösleget elkobozzák. Aki pedig a kontingens gabonát nem adja be és fölösleggel rendelkezik — bár jóhiszeműen jár el — a régi títési díjat, 500 koronát kapja. A közellátás biztosítása ma olyan elsőrendű érdek, hogy keresztülvitele érdekében a kormány semmiféle eszköztől nem riad vissza.

Az értekezleten még felszólalások történtek az ellátatlanok jegyzékének szigorú revízió alá vétele érdekében, amelynek november 30-ig szintén be kell fejeződni. Ez különben már mindenütt folyamatban van s előreláthatólag tekintélyesen leszorítja a közellátásra szorulókat számát, ami a kenyér biztosítását nagyban megkönnyíti.

A láncolás ellen.

Felülvizsgálják az összes iparigazolványokat.

A kereskedelemügyi miniszteriumban komolyan foglalkoznak azzal a tervvel, hogy az összes iparigazolványokat, hatósági engedélyeket megvizsgálják és revidéálják.

A revízió azért történik, hogy megállapítsák évekre visszamenőleg: szakemberek, tanult iparosok és kereskedők bírnak-e iparigazolványokkal.

A második cél annak megállapítása, hogy az iparigazolványokkal és hatósági engedéllyel rendelkező egyének hol, milyen üzletben vagy milyen ipartelegen üzik mesterségüket. A jövőben ugyanis az iparigazolványokat nem úgy, mint eddig, csak a személyhez kötik, hanem az üzlet helyiségéhez is.

Ezentúl az iparigazolványon nemcsak az iparüzéshez jogosított személy, hanem az üzlethelyiség pontos megjelölése lesz rajta és a kettő elválaszthatatlan egymástól.

A kereskedelmi miniszterium ezzel az intézkedéssel megátolni akarja a különböző ügynökösködéseket, láncolásokat és árdragításokat.

**Csonka Magyarország nem ország,
Egész Magyarország Magyarország.**

Hadirokkantoknak művégtagokkal való ellátása.

A kormány rendeletet adott ki a hadisérültek és hadirokkantak művégtagokkal és orthopédikus segédeszközökkel való ellátása ügyében. A rendelet értelmében a hadirokkantakat és hadisérülteket, foglalkozásuk szemelött tartásával, megfelelő művégtaggal, illetve orthopédikus segédeszközökkel kell ellátni. A művégtagokat és orthopédikus eszközöket ingyenesen csak szegénységi bizonyítvánnyal rendelkező hadirokkantaknak adnak. A művégtagok és orthopédikus segédeszközök engedélyezésére vonatkozó kérelmeket a m. kir. hadigondozó hivatalhoz kell beküldeni (Budapest, VI. Vilmos császár-ut 37. szám).

Törvényjavaslat.

kis- és nagyközségekben a községi képviselőtestület megalakításáról.

1. §.

A közigazgatásnak további szabályozásáig kis- és nagyközségekben a községi képviselőtestületet az alábbi rendelkezések szerint kell megalakítani.

2. §.

A községi képviselőtestület felerészben az összes választhatók közül, felerészben pe-

dig a legtöbb adót fizetők közül választott tagokból áll.

A képviselőtestület közgyűlésén hivatali állásuknál fogva ülési és szavazati jog illeti meg a községi (kör) jegyzőt, az önálló hatáskört betöltő jegyzőket, a községi bírót, a tanácsbelieket, a pénztárnokot, a községi orvost, a községi (kör-) állatorvost és az erdőfőosztályt.

A képviselőtestület közgyűlésén ülési és szavazati joga van végül a községi mezőgazdasági bizottság elnökének és az ipar-terület elnökének, amennyiben a képviselőtestületnek egyébként tagjai nem volnának.

3. §.

A községi képviselőtestület tagjainak száma a lakosság számához igazodik akként, hogy minden 400 lakosra 4 képviselőtestületi tag esik, de a képviselőtestületi tagok száma kisközségekben 12-nél kevesebb és 20-nál több, nagyközségekben pedig 20-nál kevesebb és 36-nál több nem lehet.

4. §.

A képviselőtestület tagja csak az a férfi lehet, aki:

1. legalább 10 év óta magyar állampolgár;

2. életének 26 évét betöltötte;

3. legalább 6 év óta lakik a község területén; a legtöbb adót fizetők közül választott azonban csak akkor, ha ezenfelül legalább ugyanannyi idő óta fizet a község területén egyenes állami adót (14. §.)

5. §.

A képviselőtestület tagja nem lehet:

1. aki büntett, vagy nyereségvágyból elkövetett vétség, vagy oly vétség alatt áll büntetőbírói eljárás alatt, amelyre a törvény a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztését állapítja meg;

2. akit büntett vagy vétség miatt szabadságvesztésbüntetésre ítélték, az ítélet jogerőre emelkedésétől a szabadságvesztésbüntetés kiállításáig, kivéve, ha a büntetés végrehajtása feltételelesen fel van függesztve, vagy kegyelem útján elengedtetett, vagy elévült;

3. aki politikai jogainak gyakorlásától fel van függesztve, az ítéletben megszabott idő alatt;

4. akit büntett vagy nyereségvágyból elkövetett vétség miatt jogerősen szabadságvesztésbüntetésre ítélték, a kiszabott büntetés kiállításától vagy az elévüléstől számítva vétség esetében 5 év alatt, büntett esetében 10 év alatt, kivéve ha a büntetés végrehajtása kegyelem útján elengedtetett, vagy feltételelesen felfüggesztetett;

5. az a közzolgálatban álló tisztviselő és egyéb alkalmazott, tanár, tanító, lelkész, ügyvéd vagy orvos, akit hazafiatlan magatartása miatt az illetékes fegyelmi hatóság fegyelmi uton jogerős határozattal állásától elmozdításra (hivatalvesztésre, az ügyvédség elvesztésére) ítélte, a határozat jogerőre emelkedésétől számított 10 év alatt;

6. aki jogerős határozat alapján három hónapon át, vagy ennél hosszabb ideig internálva volt, az internálás megszüntetésétől számított 5 év alatt;

7. aki közsegélyből él;

8. aki gondnokság vagy csőd alatt áll, vagy akinek kiskorúsága meg van hosszabbítva;

9. aki, vagy akinek vele közös háztartásban élő házastársa üzleténél vagy foglalkozásánál fogva erkölcsrendészeti ellenőrzés alatt áll.

A jelen szakasz 1—4. pontjában foglalt rendelkezések alkalmazásánál a katonai büntetőbírói eljárás, illetőleg ítélete a polgári büntetőbírói eljárásával, illetőleg ítéletével egy tekintet alá esik; a 4. pont rendelkezése azonban a katonai büntetőbírói eljárás által elítéltekre csak annyiban vonatkozik, amennyiben az elítélés alapjául közönséges bűncselekmény szolgált.

6. §.

A községi képviselőtestület megalakításával kapcsolatos tennivalókat kisközségekben a járási főszolgabíró; nagyközségekben az igazoló választmány látja el.

Az igazoló választmány elnöke a járási főszolgabíró, vagy az általa megbízott szolgabíró; hivatalból tagja a községi ve-

zető jegyző, 3 tagot a képviselőtestület 3 évre saját kebeléből választ.

Az igazoló választmány szótöbbséggel határoz. Az elnök csak szavazategyenlőség esetében szavaz.

Községi választójoga van minden férfinak, aki legalább 10 év óta magyar állampolgár, életének 24 évét betöltötte és ha legalább hat év óta a község területén lakik. Visszahonosítás esetében a korábbi magyar állampolgárság időtartamát is számításba kell venni.

Azok a közzolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak, ugyancsak azok a lelkészek és tanítók, akik állandó alkalmazásuknál fogva laknak a község területén, a hat évi otllakás kötelezettsége alól fel vannak mentve.

(Folyt. köv.)

Törvényjavaslat

a földbirtok helyes megszüntetését szabályozó rendelkezésekről.

Az államot illető elővásárlási jog.

(folytatás)

16. §.

Amennyiben ez a törvény mást nem rendel, az államot földbirtokpolitikai célokra minden mezőgazdasági ingatlan elidegenítése esetében ennél a törvénynél fogva elővásárlási jog illeti.

Ezt az elővásárlási jogot a telekkönyvbe bejegyezni nem kell s az telekkönyvi bejegyzés nélkül mindenkiel, még a szerződéses elővásárlásra jogosulttal szemben is hatályos.

17. §.

Elővásárlási jognak nincs helye:

1. ha az ingatlan község (város) belterületén fekszik;

2. ha a felek egyike a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége vagy az Országos Központi Hitelszövetkezet;

3. ha az elidegenítő vagy a szerzőfél egymásnak egyenes ágon rokonai, unokatestvérnél (testvérek gyermekeinél) nem távolabbi oldalrokonai vagy pedig törvényes házastársak; ha az egyik fél a másik fél lemenőjének, felmenőjének vagy testvérének a törvényes házastársa; vagy ha a szerző fél a közösség megszüntetése végett örökösstársának vagy tulajdonostársának avagy házastársa örökösstársának vagy tulajdonostársának illetményét szerzi meg;

4. ha a megszerzett ingatlan a szerző fél egyéb mezőgazdasági ingatlanával együtt az 50 kataszteri holdat meg nem haladja s a szerző fél földműves, gazdatiszt, okleveles vagy hivatásos gazda vagy ilyennek árvája, hadirokkant, hadiözvegy, hadiárva, közzolgálati alkalmazott vagy hivatásos katona vagy ilyennek a házastársa;

5. ha a szerző fél a 4. pontban említettél nem nagyobb olyan ingatlant vásárol vissza, amely az ő tulajdona vagy olyan családtagjának a tulajdona volt, akivel a 3. pontban említett viszonyban áll;

6. ha az elidegenítéshez a földművelésügyi miniszter vagy vele egyetértve a hozzájárulásra illetékes más hatóság a jelen törvény életbelépése előtt már hozzájárult;

7. ha az ingatlan elidegenítése olyan ingatlaneldarabolás során megy végbe, melynek tervét a jelen törvény életbelépése előtt a földművelésügyi miniszter vagy megbízásából valamely hatósági szerv már jóváhagyta, a jelen törvény életbelépése után pedig az Országos Földbirtokrendező Biróság jóváhagyja;

8. ha a szerző fél az ingatlant kisajátítás jogán vagy az őt megillető kisajátítási eljárás igénybevétele helyett egyezségileg magánuton szerzi meg, feltéve, hogy az ingatlant arra a célra használják, amelyre kisajátították. Elővásárlási jognak az 1. pontban említett belterületen fekvő ingatlanra is helye van, ha az nem lakóhely vagy más beépített hely és nem is kert.

A földművelésügyi miniszter az Országos Földbirtokrendező Biróság hozzájárulásával rendelettel megállapítja, hogy a 4.

pont szerint az elővásárlási jog alól kivett ingatlanokra vagy bizonyos csoportjukra nézve is esetleg az ország egész területén vagy csak bizonyos közigazgatási részeiben kivételesen szükség van az elővásárlás jogának gyakorlására. Ebben az esetben a megállapítás hatályossága alá eső ingatlanokra nézve az elővásárlási jog gyakorlását a 4. pont nem akadályozza.

18. §.

Olyan esetben, amelyben a jelen törvény értelmében elővásárlási jog gyakorlásának helye lehet, a tulajdonjognak az ingatlanszerző fél javára bejegyzése végett benyújtott kérvény beadásáról a telekkönyvi hatóság a földmivelésügyi minisztert és a község előljáróságát értesíti, a kért bejegyzés tárgyában pedig csak az elővásárlás gyakorlására nyitva álló határidő eltelté után határoz. Az említett értesítéssel együtt a földmivelésügyi miniszterrel közölni kell annak az okiratnak hiteles másolatát, amelyet az ingatlant elidegenítő jogügyletről a telekkönyvi hatósághoz mutattak be. Evégből a telekkönyvi hatósághoz az okiratot annyi másolatban kell bemutatni, hogy az elővásárlásra jogosultnak is jusson egy példány. A hiányzó példányt a telekkönyvi hatóság úgy pótolja, mint más esetben.

Ha a telekkönyvi hatóság még az értesítés kiadása előtt arról értesül, hogy a földmivelésügyi miniszter az elővásárlási jog gyakorlását a jelen törvény értelmében átengedte, az értesítést annak részére kell kézbesíteni, akinek az elővásárlási jog gyakorlását a földmivelésügyi miniszter átengedte. (Folyt. köv.)

**Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök Igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában, Amen.**

— **Irodahelyezés.** Dr. Salacz Elemér ügyvéd, pártunk ügyésze, irodáját I. ker. Deák Ferenc-utca 48. szám alá helyezte át.

— **Éjjeli szolgálat.** E hónapban az este 7 órától tartandó éjjeli szolgálatot dr. Szemző Imre és Tefert Károly gyógyszerészei teljesítik.

— **Lemondott lelkész.** Paulik Béla, a szarvasi ref. egyházközség lelkésze bejelentette az egyházközségnek lemondását.

— **Furcsa tanítás.** Az ág. ev. iskolákban a tüzelőhiány miatt egyik nap van tanítás, a másik nap nincs. Ugyanígy van az ipariskolában is. Hát milyen tanítás ez? Ha nincs tüzelő, — elég hiba, hogy nem intézkedtek idejében — miért nem szüntetik be a tanítást. Ezzel szemben a tanyai iskolákban rendszeresen folyik a tanítás, mert ott a szülők adnak tüzelőszert.

— **Arat a halál.** A hideg, a fűtőhiány, a rossz ruházódás, a rossz táplálkozás mellett szinte nem is csodálatos, hogy most jó aralása van a halálnak. Szomorú, hogy legtöbb áldozatát a gyermekek sorából szedi, akik közt a vörheny járványosan pusztít. Az iskolákat azonban a tisztí főorvos ur még mindig nem tartja szükségesnek becsukni. November 1-től 11-ig 41 halálozás volt. Most szombaton volt a legtöbb, 10, melyből 7-nek a vörheny volt az oka. A betegek száma rengeteg.

— **Halálozás.** Pártunkat súlyos veszteség érte a héten. Egy oszlopos alapító tagja: Szlovák János, községi képviselő, egyházközségi tanácsos, 62 éves korában vasárnap este hirtelen elhunyt. Temetése kedden délután ment végbe nagy részvét mellett. A párt temetésén testületileg vett részt a gyászja jeléül a párt házára kitűzte a gyászlobogót. Az elhunytban képviselőnk sógorát gyászolja.

— **Mi lesz az „ellátatlanok“ revíziójával.** Csonka-Magyarország összlakossága 8 millió s ebből 4 millió, tehát a fele lakosság ellátatlannak vallotta magát. Belátta a kormány is, hogy ez képtelenség s ezért elrendelte az ellátatlanok revízióját. Végre is hajtották ezt már mindenütt, csak Szarvason nem. Talán itt nincs erre szükség? Mi az ellenkező nézetet vagyunk, hiszen itt 28 ezer lakosból 13 ezer jelentkező ellátatlannak s éppen ezért felhívjuk a revízió keresztülvitelére illetékes hatóságot, hogy a revízió-rendeletet itt is sürgősen hajtsa végre, mert ellenkező esetben kellemtelen interpelláció talál majd elhangzani a nemzetgyűlésen.

— **Akción a kiscgazdapártban a rokkantakért és szegényekért.** Borgulya Pál nemzetgyűlési képviselőnk indítványára, nmint ezt régebben megirtuk, nemes akció indult meg avégett, hogy az arra rászorult hadiözvegyek, hadiárva és rokkantak természetbeni adományokkal megsegítenek. A párt megkeresésére a rokkantak egyesülete 28 ilyen rokkantat, özvegyet és árvát mutatott ki, akik részére a párt az adományok kiutalását már hétfőn meg is kezdte. A kiscgazdapárt azonnal, amint azt lapunk más helyén megirtuk, ezzel nem szüntette be segítő akcióját, sőt kiterjeszti azt minden arra önhibáján kívül rászorult szegény emberre. Ezért a pártvezetőség ezúton is felhívja tagjait, hogy bárminő természetbeni és pénzbeli adománnyal járuljon hozzá ahhoz, hogy a párt ez irányú akciója minél számosabb szegény emberen segíthessen. Az adakozók és az adományozottak névsorát lapunk jövő számában közöljük:

— **Adomány a rokkantaknak.** Keszti Sándor szarvasi lakos fiát az orosz fogságban annak idején Poézsa György 100 koronával kisegítette. Keszti fia helyett ezen szíveségi kölcsönt megakart adni, de Povázsa György ezt el nem fogadta, hanem kölcsönös megegyezéssel a felek a szóban forgó összeget a helybeli rokkant egyesületnek adományozták. Az egyesület az adományt köszönettel fogadja és ezúton nyugtatja.

— **Vizsgálat.** Dr. Egan Imre főispán Dr. Wieland Sándor főszolgabíró ellen elrendelte a vizsgálatot, amelyet most folytat le Dr. Schauer Gábor főszolgabíró, vm. tb. főjegyző. Ennek a mostani vizsgálatnak közvetlen előzménye az volt, hogy a vármegye alispánja a szarvasi fegyelmi ügyek tisztázására, mint már egy alkalommal, ismét dr. Konkoly Tihamér vm. helyettes főjegyzőt rendelte ki, mely intézkedés ellen nevezett multkori működése miatt a szarvasi kiscgazdapárt a főispánnál kifogást emelt. Ennek eredménye dr. Schauer kirendelése, akiben pártatlan eljárásu embert látunk s ezért biztosra vesszük, hogy a vizsgálat meghozza a kívánt eredményt, illetve, hogy a köztudatban élő vádak beigazolást nyernek. Ha így történik, remélni merjük, hogy vármegyénknek jelenlegi erős kezű főispánja még mélyebben fog belenyulni a dolgokba s különösen azt is nyomozás tárgyává fogja tenni, hogy dr. Wieland Sándor viselt dolgainak kivizsgálásában a kellő intézkedés 9 hónapig miért késett s ezért kit terhel a felelősség. Egyébként az ügy fejleményeit éber figyelemmel kísérjük s amennyiben azt vennők észre, — amit feltételezni sem merünk — hogy az most is mellékvágányra terelődne vagy ismét más személyi érdekek érvényesülnének, megnyugtathatjuk közönségünket arról, hogy ak-

kor az ügy s annak összes kapcsolatos részei a nemzetgyűlésen fognak szóvá tétetni.

— **Milyen fa?** Bemegy az egyszerű susáni magyar a faluba. Szerényen kérdezi:

— Van fa?

— Milyen fa szellemeskedik a segéd.

— Hát van többféle is?

— Van! Például: kofa, tréfa, fejfa, akasztófa! Melyikből parancsol?

— Az urnak kívánom az utolsó előttit Szólt a bácsi és ruganyos léptekkel kivonult a boltból.

Lapunk árúsító helye:

Nagy Sándor könyvkereskedése, Nagy tőzsde, Piaci bódé, Általános fogyasztási szövetkezet, Vitális János vegyes kereskedése, Gaál Lajos vegyes kereskedése, Holub István vegyes kereskedése, Baán Béla vegyes kereskedése, Községi fogyasztási szövetkezet, Pártkör. Tulok Jenő könyvkereskedése.

Pártélet.

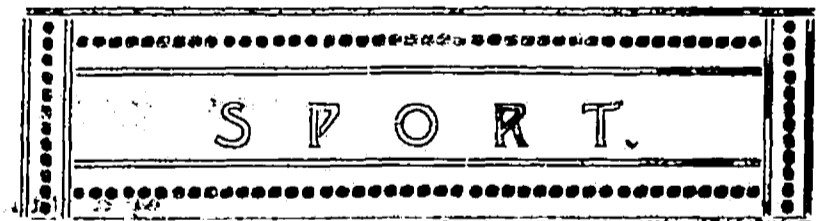
A szarvasi kiscgazdák és földmivesek pártkörének választmánya vasárnap délelőtt rendkívüli ülést tartott, utána pedig a házbizottság ülésezett.

Délután 2 órakor pártértekezlet volt Krajcsovic Márton elnöklete alatt, amelyen Borgulya Pál ismertette azokat a rettenetes békefeltételeket, amelyeknek ratifikálására az entente bennünket kényszerít. Majd az adógabona beszolgáltatásáról nyújtott felvilágosítást, kijelentve, hogy ami könnyítést tettek a rendeleten, az az igazi kiscgazda képviselőkből álló csoportnak köszönhető. Ezt nemcsak a termelők, de a fogyasztók érdekében is tették. Ha az új rendeletnek a termelők eleget tettek, további rekvirálás nem lesz.

A kiscgazdák érdekében ők mindig megtették kötelességüket, megteszik most is, többet azonban most nem lehetett elintézni.

Ezután felhívta a kiscgazdákat, hogy a hadiözvegyek, hadiárva és hadirokkantak részére tovább is folytassák a szépen folyó adakozást és pedig ezután ne csak természetbeni, de pénzbeli adományokat is adjanak, mert a párt ezután nemcsak a rokkantakat, özvegyeket és árvákat, de általában az arra érdemes szegényeket is segíteni fogja.

Borgulya Pál beszéde után elnöklő alelnök az értekezletet bezárta.

A szarvasi ipari munkások torna clubja zászlót bontott, Beállott a testnevelés szolgálatába. Teli ambícióval és az ügy iránti szeretettel 60 fiatal ipari munkás tömörült eddig a kibontott zászló alá.

Bennük meg van minden készség és jóakarát, hogy a testnevelés ügyét — amely a mai körülmények között Magyarország megmentését elsősorban segíti elő — minden igyekezetével előbbre vigye.

Most már rajtatok áll minden kedves sportpártoló közönség!

Az egyesület célja a test ápolásán és művelésén kívül a társadalmi rétegek egyesítése egy nagy közös cél érdekében: Magyarország megmentéséért. Tanfolyamok, felolvasások révén az ifjúságot törhetetlen hazaszeretetre, hűségre, az egymás iránti tiszteletre és megbecsülésre megtanítani.

Kellenek-e ennél szebb és magasabb eszmék.

Sajnos, a mi kicsi falunkban még ott tartunk a testnevelés terén, hogy egy újonnan alakult egyesület létét vagy nem létét egy táncmulatság dönti el.

Alkalmazkodunk közönségünkhöz. Mi is azzal kezdjük, abban a reményben azonban, hogy a jövőben mindennemű ünnepeink és versenyek a legmesszebbmenő támogatásban fognak részesülni.

Reméljük így lesz. Alapot nyújt ehhez az a körülmény, hogy e hó 21-én rende-

zendő nágyszabásu zártkörű táncmulatságunkra a védnöki tisztséget ugyszólván kivétel nélkül Szarvas város színe-java és mindenrendű és rangu felkért polgára elfogadta.

Anyagi támogatásunk biztosítva látszik, azonban sokkal fontosabb a másik: az erkölcsi támogatás.

Ép azért jöjjetek el mindannyian e mulatságra, hogy lássa az a fiatalság, nem lesz hiábavaló a munkája, mert ti mindnyájan készek vagytok mindenkor a nagy és hazafias munkában segédkezni nyújtani nekik. E. Sz.

Nyilt-tér. *)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, akik felejthetetlen édes anyánk végtisztességén részt venni jók voltak, s a pótolhatatlan veszteség feletti fájdalomukat ezzei enyhíteni igyekeztek, fogadják ezuton is mély és hálás köszönetünket.

Szarvas, 1920. november 6.

Salacz Ferencz

dr. Salacz Aladár

dr. Salacz Elemér.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Közbiztonság Szarvason.

Müller Károly üzletvezető kollégám a „Szarvasi Hírlap“ legutóbbi számában jónak látta közderültséget keltő megint Borszem Jankó - című vicclapba való közleményben közzétenni, fejbekoppintása történetét, amelyért felelőssé tesz mindenkit, csak éppen saját magát nem. Ezért szükségesnek tartom az esetet tanukkal bizonyítható valóságában nyilvánosságra hozni.

Folyó hó 5-én reggel kollégámmal a községháza előtt találkoztunk, amikor minden szó nélkül és éppen nem egy jó kollégához illő módon félvállával az árokba lökött. E közben ő kiabálta, hogy „[redacted] nit mért jössz nekem!?”

Erre én ezt feleltem: [redacted]

[redacted] részeges disznó te jöttél nekem, aszt hiszed, hogy most is a román megszállás alatt vagyunk, hogy azt teszel velem, amit akkor tettél? Erre a „lapszerkesztő ur“ előrántotta hősködése állandó harci eszközét bicskáját, mire én: aki minden védő eszköz nélkül voltam elfutottam az üzletbe ujnyi vastagságu botomért, amellyel vissza térve éppen ott találtam kollégámat ahol az eset történt. Hogy ez a hely nevezetesebb legyen neki, botommal háromszor jól fejbe koppintottam. Ennyi az eset a maga valóságában, amit érdektelen tanuk igazolnak.

A most nagy hazafi közelebbi jellemzésére nem lesz talán érdektelen azonban színváltozó életéből ez esettel kapcsolatban egy kis epizódot elmondanom.

Az oláh megszállás alatt történt, hogy Müller kollégám az oláh tereparancsnokságnál feljelentett azért, mert besugása szerint én valami oláh parancsot közhirre tevő plakátot

leköptem És ez az oláh spicli, aki képes volt sok magyar embert feljelenteni, az oláhoknál, veri amellét a hazafiasság téglájával, lett nagy ébredő.

Végül még csak ennyit: Tisztelt Müller üzletvezető kollégám! Kár minden fenyegetőzés, mert maga kollégám ^{kiskorú} még ahhoz, hogy láb alól el tegyen, mint ahogy hangoztatja.

Szarvas, 1920. november 12.

ifj. Csontos Lajos
nyomdavezető

M. kir. Honvédelmi Miniszter.
4166. szám.

36. (hdf.) A. 1920.

Felhívás.

Oroszországban megkezdődött a borzalmas hideg tél. Sok ezer, még mindig fogságba sanyargó honfitárs, bajtárs a legnagyobb nyomorban, rongyokban, az elpusztulás szélén.

Alkalom nyílik, hogy szenvedő véreinknek meleg alsó ruhát és fehérneműt küldjünk.

Segíteni kötelességünk. Minden igaz ember barát, aki csak egy csepp hálát is érez azok iránt, akik érte harcoltak, szenvedtek és most a megfagyásnak vannak kitéve, adjon!

Jelen felhívásomat, úgy a jótékonyági és társadalmi egyesületeknek hathatós támogatásokat kérve, mint az egyes hasoncikkeket árusító cégeknek azon hazafias kéréssel küldöm, hogy adományait a honvédelmi minisztérium hadifogoly osztályához juttassák el Budapest, 1920. okt. 21-én.

sandai SRÉTER ISTVÁN
s. k. tábornok.

m. kir. honv. miniszter.

Az adományok gyűjtését a helybeli MOVE eszközli, hová az összegyűjtött anyagok beszállítandók.

Kereskedők és szabók figyelmébe!

Mindenféle szövet- és textilárúk a legnagyobb választékban és a legszolidabb áron szerezhetők be

Holtzer és társa

textilárú- és gyapjúanyagkereskedő cégnél, Budapest, V. Nagykörnye-ú 19.

Külföldi bevásárlási központ:

Wien, I. Jasomirgott-strasse 4.

Vidéki megbízásoknak a legpontosabban és leggyorsabban teszünk eleget

Egy jó karban lévő nikkelezett
::KORCSOJA::
eladó. Cim a kiadóban. 1-3

Paprika, tarhonya, gyékények, szatyrok egyéb szegedi kiviteli cikkek jutányos árban kaphatók

Meisl Ignácnál Szeged

Kérjen árjegyzéket!

Megbizott Weisz Henrik I. k. 143.
4-10

Hová? Hová?

Gyurik György hentesüzletébe, mert ott legjobb virsli kapható, továbbá nagy választék mindennemű hentesáruban—

Naponta friss sertésus

Eladá házrész. Szarvason III. ker. Vak-utca 193, számu ház (izraelita templom mellett) felerésze eladó, megbizott dr. Salacz Elemér ügyvéd, I. ker. Deák Ferencz-utca 48 szám.

Jó bornak nem kell ógár, de tudni kell, hogy hol lehet jó bort kapni. Schreyer József cég utódánál nemes fajborokat, kiváló finom tea rumot, cognagot, kisüsti pálinkát és mindennemű szeszes italokat, melyek orvosi tapasztalat szerint a fertőző betegségek ellen is óvnak. 1-3

:-:-:Egy jó házból való erős fiu:-:-:
TANULÓNAK felvétetik ifj. Liska Soma mézárós és hentes urnál. 1-3

Hirdetéseket a nyomdában és Nagy Sándor papir és könyvkereskedésében lehet feladni.

RÓMER PÁL
asztalos és lenetkezési vállalkozó

SZARVAS.
I. ker. Deák Ferencz-utca 87 sz.

ELADÓ teljes hálószoba butor, egy teljesen új író asztal és két ablaktok szárnyakkal III. kerület 214. h. sz. alatt.

Gyömölcsös kert szappanosban 80 nemes fával beültetve épülettel eladó Tulok Jenőnél, Deák Ferencz-u 48. Ugyanott egy könnyű kocsí és egy pár kis lóra való szerszám eladó. 2-2

AKI
tőzegét
magas áron akarja eladni az jelentkezzen a kiadóhivatalban.